

Ενδοκρινικοί διαταράκτες σε όλη τη διάρκεια της ημέρας σας

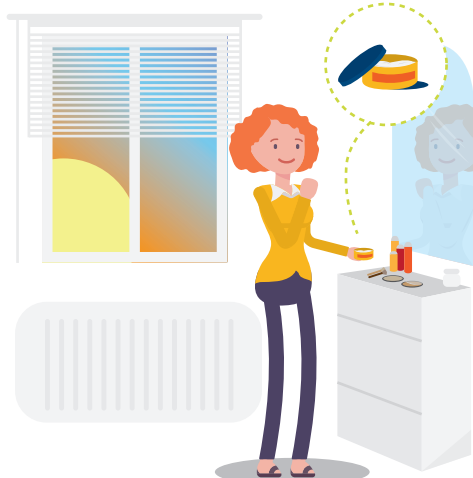
Από το πρωί μέχρι το βράδυ, οι άνθρωποι εκτίθενται σε χημικές ουσίες που μπορεί να έχουν επιβλαβείς επιδράσεις στο ορμονικό τους σύστημα (γνωστές ως ενδοκρινικοί διαταράκτες, ή ΕΔς). Τις ουσίες αυτές τις εισπνέουμε, τις καταπίνουμε ή τις απορροφούμε μέσω του δέρματός μας. Ακόμη και σε μικρές ποσότητες, οι ΕΔς μπορούν να αυξήσουν τον κίνδυνο εμφάνισης προβλημάτων γονιμότητας, παχυσαρκίας, νευρολογικών διαταραχών ή ακόμα και καρκίνου.⁽¹⁾

"Πιο κάτω δείτε με μια ματιά τους πολλαπλούς τρόπους καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, που είναι δυνατό να εκτιθέμεθα σε ύποπτους ενδοκρινικούς διαταράκτες.

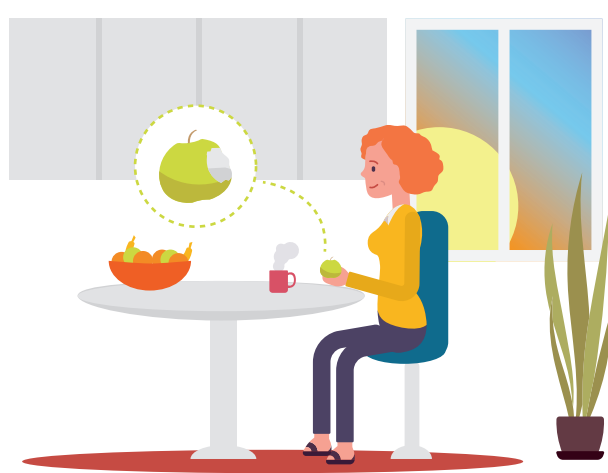
Εργαστηριακοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν μεταξύ 2013 και 2018 αποκάλυψαν ότι:

Στη Γαλλία, 2 στις 16 **οδοντόκρεμες λεύκανσης** περιείχαν τρικλοζάνη ή προπυλπαραμπέν, χημικά που συνδέονται με ενδοκρινικές διαταραχές.

Το 50% των **αλοιφών/βασμάμων ομορφιάς** που αναλύθηκαν στην Ιταλία περιείχαν προπυλπαραμπέν ή βουτυλπαραμπέν, που είναι ύποπτα ότι συμβάλλουν π.χ. σε αναπτυξιακά προβλήματα σε αγέννητα παιδιά.

Το 19% των δειγμάτων τροφίμων - κυρίως **φρούτα** - που αναλύθηκαν σε όλη την Ευρώπη, περιείχαν ένα ή περισσότερα υπολείμματα φυτοφαρμάκων που είναι ενδοκρινικοί διαταράκτες.

3 από 6 **παιδικά μπουφάν** που εξετάστηκαν στη Νορβηγία περιείχαν PFOA, μια φθοριωμένη ουσία που συνδέεται με τον καρκίνο.

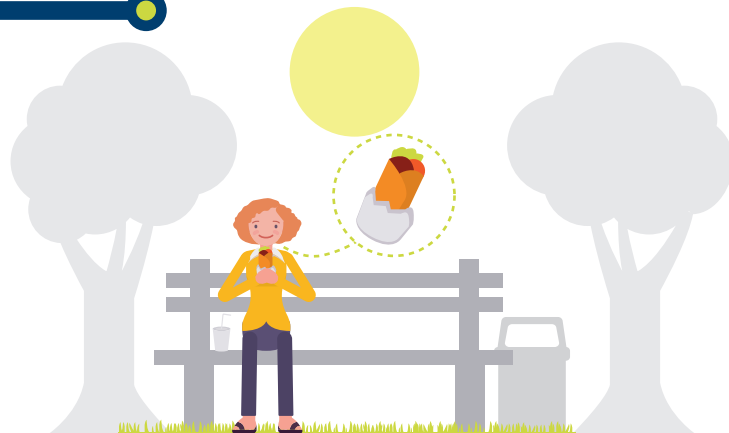
Στη Δανία, 2 από τα 16 **ακουστικά** περιείχαν φθαλικούς εστέρες, ουσίες που συνδέονται με τη στειρότητα.

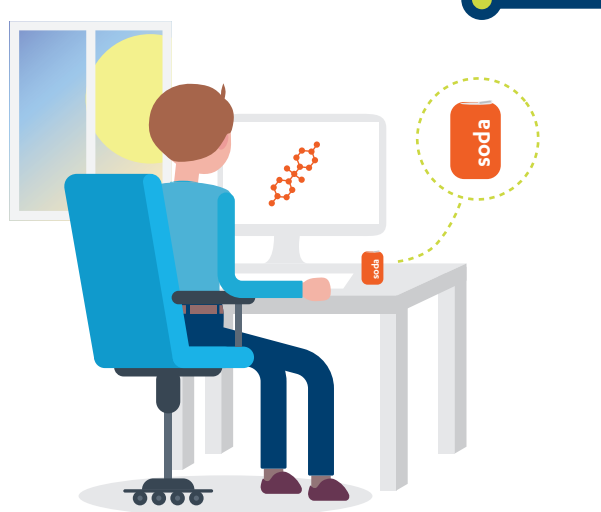
Στη Νορβηγία, φθαλικοί εστέρες, δισφαινόλη Α και άλλοι ΕΔς εκχυλίστηκαν από 9 στις 11 **επαναγεμιζόμενες φιάλες νερού**.

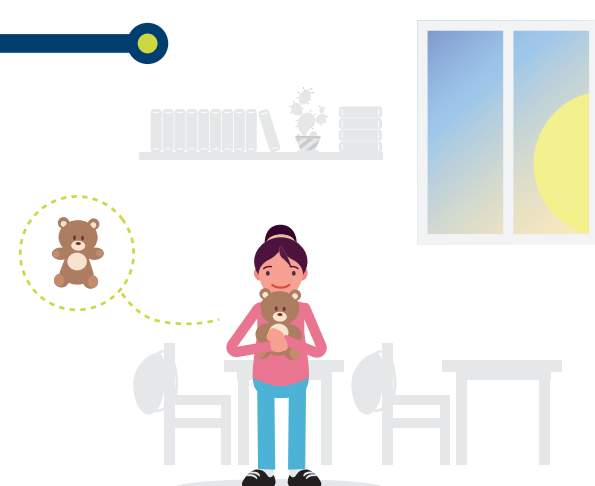
Στη Δανία, τα δύο τρίτα των **παιδικών τσιγλών** περιείχαν πρόσθετα που συνδέονταν με την μη ομαλή ανάπτυξη των παιδιών.

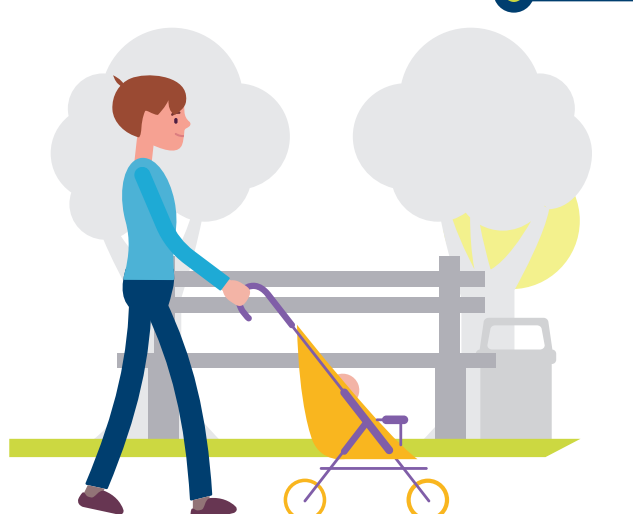
Το ένα τρίτο των **συσκευασιών τροφίμων take-away** που ελήφθησαν σε ολόκληρη την ΕΕ περιείχαν φθοριωμένες ενώσεις, μια ομάδα υποψήφιων ενδοκρινικών διαταρακτών.

8 από 14 **κουτιά σόδας** περιείχαν (στην εσωτερική επικάλυψή τους) διαφορετικού τύπου δισφαινόλες, συμπεριλαμβανομένης της δισφαινόλης Α, όπως έδειξαν αναλύσεις που έγιναν στη Δανία.

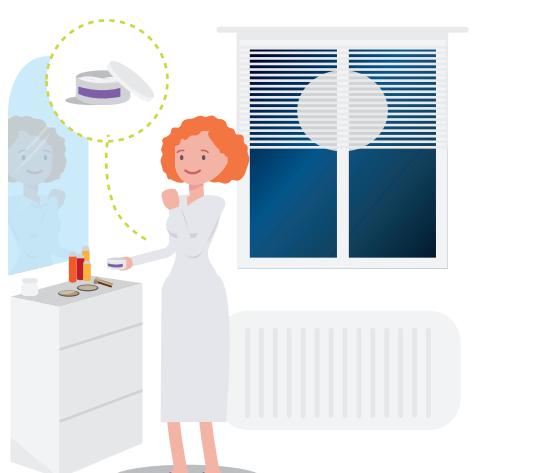
Στη Νορβηγία, βρέθηκε η αιθοξυλική εννεύλοφαινόλη και στα 6 **αρκουδάκια** που εξετάστηκαν. Η ουσία αυτή μπορεί να αυξήσει γρήγορα τα επίπεδα διαφόρων μορφών καρκίνου και τα περιστατικά μειωμένης γονιμότητας, διαβήτη τύπου 2, παχυσαρκίας και υπερδραστικότητας.

Στη Δανία, 6 από τα 11 **καροτσάκια** περιείχαν χλωριωμένες παραφίνες, για τις οποίες υπάρχουν υποψίες ότι έχουν ιδιότητες ενδοκρινικού διαταράκτη.

4 από τα 21 **μωρομάντηλα** που ελέγχθηκαν στην Γαλλία, περιείχαν παραμπέν, που είναι ύποπτα για βλάβες στην αναπαραγωγική υγεία.

Το ένα τρίτο των **αντι-γηραντικών** κρεμών που ελέγχθηκαν στην Γερμανία, περιείχαν μεθυλ-, προπυλ-, ή αιθυλ-παραμπέν.

Στην Δανία, 4 από τα 12 **χειριστήρια παιχνιδιών** περιείχαν φθαλικούς εστέρες, χλωριωμένες παραφίνες ή και επιβραδυντές φλόγας με δράση ενδοκρινικού διαταράκτη.

Στην διάρκεια της ημέρας, ο αέρας και η σκόνη των εσωτερικών χώρων μπορεί να περιέχουν μόλυβδο, βρωμιούχους επιβραδυντές φλόγας, φθαλικούς εστέρες και φυτοφάρμακα. Αυτές οι χημικές ουσίες πιθανότατα έχουν απελευθερωθεί από τα έπιπλα, ηλεκτρονικά, χαλιά, χρώματα κλπ.²

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να απομακρύνει τους Ενδοκρινικούς Διαταράκτες από τα καθημερινά μας προϊόντα.

Κανένα από τα εξετασθέντα προϊόντα, δεν μπορεί μεμονωμένα, να αποτελεί κίνδυνο για την υγεία. Όμως, σε συνδυασμό με όλα τα άλλα προϊόντα που μας περιβάλλουν, συμβάλλουν συνολικά σε μια ανησυχητική ημερήσια έκθεσή μας σε χημικές ουσίες, που αποκαλείται 'κοκτέιλ χημικών'.

Τα καλά νέα είναι ότι οι εργαστηριακοί έλεγχοι των μελών μας βρήκαν ότι σε διάφορες ομάδες προϊόντων, οι ΕΔς υπάρχουν σε μερικά, αλλά όχι σε όλα τα προϊόντα. Ούτε η τιμή ούτε η φήμη φαίνεται να είναι αποφασιστικός παράγοντας, γεγονός το οποίο δείχνει ότι **είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν άλλες, ασφαλέστερες χημικές ουσίες** χωρίς να είναι πανάκριβο το προϊόν.

Πηγές:

(1) *Report on Interpretation of knowledge on endocrine disrupting substances (EDs) – what is the risk?* Danish Centre on Endocrine Disrupters, 2019

(2) *Exposure of children and unborn children to selected chemical substances*, Danish Environmental Protection Agency, 2017

Οδοντόκρεμες λεύκανσης: UFC-Que Choisir, 'Comparatif Dentifrices blanchissantes', 2017.

Βάλασμα ομορφιάς: Altroconsumo, 'Una goccia di colore in molto marketing', Test Salute 112, 2014

Τρόφιμα-Φρούτα: Pesticide Action Network, 'Endocrine Disrupting Pesticides in European Food', 2017

Παιδικά μπουφάν: Forbrukerrådet, 'Helseskadelige stoffer funnet i norske barnejakker', 2015

Ακουστικά: Forbrugerrådet Tænk, 'Chemical Dissonance in Headphones', 2015

Επαναγεμιζόμενες φιάλες νερού: Forbrukerrådet, 'Drinking bottles leach chemicals', 2018

Παιδικές τσιχλες: Forbrugerrådet Tænk, 'Test: Kemi i tyggegummi', 2019

Συσκευασίες take-away τροφίμων: Forbrugerrådet Tænk, Test Achats/Test Aankoop, DECO, Altroconsumo, OCU, 'Fast food packaging contains unwanted fluorinated substances', 2017

Τενεκεδάκια σόδας: Forbrugerrådet Tænk, 'Test examines the chemicals in soda cans', 2017

Αρκουδάκια: Forbrukerrådet, 'Fant skadelige kjemikalier i kosebamsen', 2014

Καροτσάκια: Forbrugerrådet Tænk, 'Pushchairs: These problematic chemicals were found in test', 2017

Μωρομάντηλα: UFC-Que Choisir, 'Comparatif lingettes classiques', 2013

Κρέμες αντιγήρανσης: Stiftung Warentest, 'Keine sichtbare Wirkung – auch teure Cremes mangelhaft', 2015.

Χειριστήρια παιχνιδιών: Forbrugerrådet Tænk, 'Test: Kemi i controllerne til PlayStation, Xbox og Wii'

Για να μάθετε περισσότερα για τα διάφορα χημικά επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: <https://chemicalsinourlife.echa.europa.eu>

BEUC, 2019.

www.beuc.eu

Η παρούσα δημοσίευση αποτελεί μέρος μιας δραστηριότητας που έχει λάβει χρηματοδότηση βάσει επιχορήγησης από το Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους Καταναλωτές (2014-2020).

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Καταναλωτών (BEUC) θα ήθελε να ευχαριστήσει την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Περιβάλλοντος και Υγείας (ΕΕΗΙ) για την παροχή χρηματοδότησης για την ανάπτυξη αυτής της δημοσίευσης.